

TRANSPORT BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU DO GENETICKÉ LABORATOŘE ÚLG LF UK A FN PLZEŇ PŘEPRAVA TRANSPORTNÍCH MÉDIÍ OD EXTERNÍCH ŽADATELŮ

Informace pro pracovníky zajišťující transport vzorků

srpen 2025

PŘÍPRAVA VZORKŮ K TRANSPORTU

- **Za zajištění** bezpečné přípravy biologického materiálu k transportu **odpovídá externí žadatel** (žádající lékař), který požaduje vyšetření a odesílá vzorky k analýze do Genetické laboratoře.
- **Žádanky** o vyšetření musí být přepravovány v deskách **odděleně od biologického materiálu** pro snížení rizika eventuální kontaminace.
- **Biologický materiál** musí být transportována v boxech k tomu určených.
- Odběrová nádobka ani žádanka **nesmí být v žádném případě potřísněny biologickým materiálem**; toto vede k odmítnutí vzorku.

PODMÍNKY TRANSPORTU **BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU**

- **Za dodržení podmínek** správného transportu a bezpečnou přepravu biologického materiálu **odpovídá zaměstnanec zajišťující jeho transport**.
- Biologický materiál **musí být při přepravě zajištěn** tak, aby během transportu nedošlo ke kontaminaci žádanky a personálu biologickým materiálem; toto je důvodem k odmítnutí vzorku. Uzavřené vzorky biologického materiálu musí být transportovány v kolmé poloze. Během transportu musí být **odběrové nádoby umístěny odděleně od žádanek**.
- Je nutné zajistit ochranu **vzorků** v boxech zamezujících znehodnocení vzorku mrazem nebo horkem. *Převoz musí být prováděn v temperovaném monitorovaném přepravním boxu 4 – 25°C.*
- **Při předání vzorku** pracovník přinášející vzorky biologického materiálu **použije zvonek** k přivolání laboratorního pracovníka, zajišťujícího převzetí vzorku do laboratoře.
- *Pracovník transportní služby musí při příjmu materiálu v laboratoři ÚLG doložit a zaznamenat ve formuláři převozní teplotu vzorků.*
- Pracovník přinášející vzorky má **povinnost vyčkat**, dokud laboratorní pracovník nezkontroluje a neodsouhlasí správnost a úplnost vzorků dodaného biologického materiálu, žádanek a identifikací.

PŘEPRAVA A UCHOVÁVÁNÍ TRANSPORTNÍCH MÉDIÍ PRO ODBĚR KOSTNÍ DŘENĚ

Pokyn platí pro přepravce biologického materiálu a klinická pracoviště, na kterých se provádí odběr kostní dřeně pro ÚLG FN Plzeň. Transport a uchování média před odběrem je neoddelitelnou součástí preanalytické fáze přípravy vzorku. Dodržení stanovených teplot při transportu a uchování může výrazně ovlivnit kvalitu transportního média a následně i vzorku kostní dřeně.

Transportní média pro kostní dřeň jsou připravována dle telefonických požadavků klinických a ambulantních pracovišť na Ústavu lékařské genetiky FN Plzeň. Dopravu si externí žadatelé zajišťují sami, většinou probíhá současně s přepravou biologického materiálu.

Zkumavky s transportním médiem musí být vždy uchovávány při teplotě 2 - 8°C.

- *Médium po přípravě a alikvotaci je v laboratoři ÚLG uchováno v lednici při teplotě 2 - 8°C.*
- *Transport musí probíhat v temperovaném monitorovaném přepravním boxu do 25°C.*
- *Po doručení na klinické pracoviště musí být médium dále uchováno při teplotě 2 - 8°C až do odběru vzorku.*

VČASNOST DODÁNÍ

- **Za včasnost dodání** (= dodržení doby transportu uvedené v Laboratorní příručce ÚLG) **odpovídá společně žadající a pracovník zajišťující transport**.

Veškeré informace, týkající se preanalytické fáze, tj. správného odběru vzorků, lhůt pro jejich včasné dodání do laboratoře, informace o podmínkách přijetí/odmítnutí vzorku aj., jsou uvedeny v **Laboratorní příručce ÚLG** na internetových stránkách Ústavu lékařské genetiky https://ulq.fnplzen.cz/sites/users/ulq/sme_8_008.pdf nebo <http://ulq.fnplzen.cz/>. Na těchto internetových stránkách naleznete také **aktuální verzi žádanky**.